

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 7.—Núm. 308.—Dissapte 30 de Juny de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

Desvetllament català

A ne'ls pobles més forts los hi arriban també certs períodes de crisis. La Catalunya que un jorn fou gran y rica passà per aquesta tramitació que sembla inevitable en tota vida nacional.

S'esvahí la gran fortalesa catalana per arribar en lo seu grau màxim de despersonalisació y indiferentisme.

Mes com la personalitat de un poble, lo caracter de cada individu per sí d'aquest poble, no's deu pas a un temperament especial cercat en lo pensament capritxós propi del mateix individu, sinó que obeeix a l'ambient en que's desenrotlla la seva vida humana, heusaquí perquè no es possible que jamay, per gran que sia la crisis, desaparegui totalment, que jamay se perdi en la foscor de l'oblit la personalitat d'un poble, lo caracter d'una nacionalitat.

També en lo còs humà s'observan períodes de paràlisis més o menys acentuats, emprò renaix al fi la vida natural, retorna l'activitat lògica, y'l còs se mou y's desenrotlla a mida de les forces que li corresponen.

Aixis los pobles, grans o petits, que un jorn foren, que deixaren en l'història rastre d'una personalitat, encarnació d'un sentiment que afirma l'existència d'una determinada rassa, per gran que sia sa decadència, per molts adveniments que hagi originat les crisis que atravesen, tornaran en lo seu degut temps a la seva vida normal, puig es impossible la desaparició de lo que's producte vital de l'obra eterna de la naturalesa.

Y per aquesta rahó, mirèm ara ab satisfacció plena, a la nostra Catalunya, a la patria que hem vist un jorn altiva, forta y digna, casi postrada encara per la feblesa de la seva rassa, aixecarse novament, obrint los ulls després d'un llarg somni d'indiferentisme, y manifestant vigorosament lo seu anhèl de recuperar sa vida plena, de restituir la seva personalitat, l'anhèl de reconfortar los seus organismes y tornar a la vida que li correspon en lo concert dels pobles naturals.

En lo cor de Catalunya s'hi feu aquesta afirmació y l'assentiment més patriòtic ha ressonat arreu de sa vida.

Que ho digui sinó Valencia que al sentir la paraula viril de la solidaritat catalana, ha vist en ella interpretats sos sentiments, y no ha pogut per menys que identificar-se ab aquest moviment nostre que també es lo seu, sentintse com nosaltres verament possessonats d'un caracter propi, que's indueix al conqueriment d'una llibertat humana; s'han sentit cridats per una veu germana que's ha despertat de son somni; s'han sentit valencians, y fills també com nosaltres d'aquella Catalunya que arreu ahont imperava, sagellava son liberalisme, son amor als drets individuals y a la pau humana.

Y bona prova en son també de l'actual desvetllament català, les freqüents manifestacions patriòtiques de nostres germans d'enllà del Pirinèu.

Un jorn, hi veyèm com los poetes rossellonesos atrets per les belles de la llengua patria, per trobarhi en ella més fàcil y completa expressió de sos ideals d'amor, la canten gojosos, tot y fent arribar sos cants en lo cor del poble que sent vibrar en ells los sentiments més patriòtics. Hi veyèm, altre dia, organitzar-se, exposicions y festes purament catalanes, y fins les diversions respiran ja allí un aire totalment propi de la terra catalana. Hi veyèm també com s'hi constitueixen entitats, quina finalitat es la de protegir lo cultiu de la llengua, historia, literatura y arts dels païssos catalans. Y per fi hi veyèm, ab lo cor vessant de goig, com se referman en la més altiva protesta, contra los propòsits del govern espanyol de traslladar los presiris d'Àfrica en lo castell de

Figueres. Hi veuen ells ab això, com no saltres, un escarni a Catalunya, una befa massa imperdonable envers l'hermosa comarca Ampurdanesa, y'ns ajuden en la protesta perquè senten ofesos sos sentiments patriòtics ab semblant comportament del govern que no sembla sino que tendeixi a satisfer una ira envers nostra aimada patria catalana.

Y que es tot això, que són totes aquestes manifestacions sincerament catalanes, sino la revelació del naixement d'un esperit renovador que enlairant la seva acció a les altures de l'humanisme fa vibrar en lo sí de l'individu que'l sugereix un ver sentiment de patria, individualista a un temps, puig forma la psicologia d'una colectivitat natural ben caracterisada, en son modo de pensar y sentir, en son ésser ben personalisat y definit?

Que mirin, detingudament, sense ofuscar-se, aquests fets reals, los que creuen y parlen del reaccionarisme de nostra causa. Que reflexionin serenament los que somnian en la destrucció de totes les característiques manifestacions de la nostra terra, si es possible anular, arrencar del fons del cor de l'individu concient de sa personalitat, aquesta sentiment patriòtic que l'humanisa y que va suggerirli l'anhèl d'un nou horitzó de llibertat, de completa deslliuransa y de germanor, de pura concòrdia entre tots los pobles de la terra. Que ho reflexionin si volen.

Emprò, no ho farán, y si ho fessin, no hi veuriam pas en llur rostre la rojor de la vergonya. Tenen lo cor falsejat y no poden compendre la rahó y la justícia de la naturalesa.

DESGAVELL GENERAL

No fa gaires dies que'l govern d'en Morret sufrí una crisis y ja tornen los periòdichs a insinuar la prompta substitució d'alguns personatges que formen l'actual ministeri. La confiança absoluta y incondicional de que s'alabava'l quefe del govern, no li serveix de res pera cumplir la seva tasca. Ha d'anar sorgint y apedassant a cada moment.

Això proba una vegada més lo desgavell que impera en les esferes governamentals. La política a l'ús, orfe d'ideals y orientacions sanes, no es més que un joch de personalismes. L'interès particular, les conveniencies y'ls egoísmes, són los veritaders amos de la situació. Y, com es natural, tot, absolutament tot, se supedita a n'aquestes miseries.

Mentrestant, a Catalunya, a Basconia y a Valencia, les espurnes de la Solidaritat van convertintse ab rapidesa extraordinaria, en foguerals immensos que amenassen emportarse d'un cop los darrers restos de la política suicida, del caciquisme vergonyós y innoble que arreu se deixa sentir.

No es ja en las grans capitals, sino en los pobles y viles de reduit veinat que aquesta idea salvadora va prenent peu. Y no hi calen propagandes, donchs lo bon sentit de la gent, cansada ja del desgavell reynant, es suficient pera que ab comptades excepcions tothom accepti aquest propòsit veritabement regenerador. Las ciutats y'ls pobles han comprès que les divisions polítiques són l'únich sosteniment dels governs que patim, y volen acabar d'una vegada per sempre ab aitals divisions y aitals governs.

No desmayi ningú. Mestres, a Madrid lo desgavell s'accentua, anèm nosaltres alimant aspèrres, refent l'obra de la Naturalesa, cumplint lo dever de bons ciutadans, y no hi ha dubte que'l triomf mes esplendorós coronarà'l nostre esforç. Aprofitèm l'anarquia centralista pera bastir l'Espanya autònomista, l'única Espanya que té rahó de ser y ha existit sempre.

Y qui no ho entengui aixís, sia'l que

vulgui l'ideal polítich que professi, será un fals patriota digne de l'execració de tots los homes honrats.

Las dos solidaridades

En Barcelona hay conservadores que opinan que «antes que ir con la solidaridad catalana es preferible cien veces ir con los que tiran bombas.»

Solidaridad por solidaridad! Se espantan del contacto con Salmerón y con Azcárate, pero no del calor prestado antes a Lerroux en las mismas esferas gubernamentales. Hablan de monstruosos cantubernios, ahora y callaron antes los contubernios, más monstruosos todavía, que les llevaban a un reparto equitativo de las actas, a un usufructo común del encañillado, a un empleo de los mismos agentes electoreros. El pensamiento político de ciertos elementos directores en frente del catalanismo se ha reducido durante mucho tiempo a la misma concepción: a oponer contra la burguesía regionalista el anarquismo popular, concediendo el monopolio del patriotismo a quienes no niegan la patria española, porque las niegan todas, y no ofenden al ejército español, porque no quieren ninguno. Es lo que Reparaz, con trémenda expresión, comparaba al hecho de encargar la administración del Banco de España a la cuadrilla del Vivillo. Esta política tiene sus quebras y ellas tarde ó temprano aparecen. A fuerza de jugar con la trampa se corre el peligro de cogerse los dedos. Y entonces, aunque tarde, se ve claro. Así ahora, por ejemplo, los libros de la Escuela Moderna y el atentado de la calle Mayor han iluminado el final de la jornada.

Aquel camino, allanado por tan deliciosos monárquicos y conservadores, va a parar... al regicidio y a la Internacional.

La obra no puede ser más nefanda. Parece inverosímil, ¿verdad? Pues por desgracia no lo es. Podrá discutirse si ha mediado nunca concierto expreso; si existió confabulación; si este ó el otro personaje favorecieron con actos directos y materiales la propaganda de los emisarios ó la organización de una demagogía formidable sobreponiéndola al autóctono republicanismismo barcelonés. Para mí todo esto es relativamente insignificante. Resultara pura imaginación y no sería menos grave la responsabilidad que á determinados monárquicos y á determinados conservadores corresponde. Porque lo verdaderamente grave no es el hecho material, sino el hecho psicológico. Y que semejante estado de espíritu ha existido y existe, no puede dudarlo quien, como yo, ha chocado con él, ha tropezado con él, ha hablado con conspicuos personajes de esos que se van con los que tiran bombas y ha recibido muchas cartas en las cuales, por odio al catalanismo, se atenuan y aplauden todos los excesos demagógicos, anarquistas y dinamiteros. Por odio al catalanismo hay quien ve con buenos ojos las bombas de Barcelona, sin perjuicio de que en Madrid se convierta en cargo contra Cataluña el hecho fortuito de ser catalán el autor del atentado contra los Reyes, — como fué aragonés el que tiró las bombas del Liceo.

¿Qué significa ese estado de espíritu en distintas agrupaciones sociales? ¿Las que suelen atribuírse el carácter de directoras y aún, especialmente, el de morigeradas? Me explico la discrepancia radical con el catalanismo; comprendo que unos por convicción, otros por despecho, otros por rutina formen ese último residuo de elementos intransigentes é irreconciliables. Mas no acertaría á explicarme el procedimiento ni la tracundia si no fuera una torpe confesión de impotencia y una confesión también de que, á pesar de Silvela y Maura, no ha penetrado en los supervivientes de la política *vieux jeu* el elemento ético

que aquellos preconizaron como inseparable de todo acto político. Esa política que unos pocos frecuentan y favorecen, es una política sin sentido moral. El orden que no se asiente sobre la moral, no es menos erróneo y nocivo que la libertad que se salga de ella. Es el falso orden opuesto á la falsa libertad.

Y ese falso orden de hoy es la revolución de mañana.

Las deplorables hazañas de veinte años de caciquismo han nutrido y alimentado más que nada las filas de los partidos extremos y de las tendencias anormales. No es que tales partidos y tendencias vayan ganando la batalla. Hablando con entera verdad debe proclamarse que no la ganan sino que... la pierden los otros; que la tienen perdida casi definitivamente en Cataluña, si un heróico, si un heroico-revolucionario no llega á tiempo de salvarla.

¿Cómo? Poniendo en armonía los actos con los tiempos; resolviendo la monstruosa antítesis de un régimen constitucional y un derecho público expansivo y liberales al lado de una política pífida y de «gabinete»; extirpando para siempre de las costumbres gubernamentales el sistema de provocación, de tranquilidad, de subterfugio, de ardid, de malévolas habilidades, de dividir para vencer. Todo eso es obra negativa y, por tanto, disolvente. No se puede simultáneas las leyes modernas y los procedimientos antiguos, porque son cosa refractaria entre sí. No es posible gobernar con la libertad y administrar con la centralización. Rabian de verse juntos un régimen moderno interpretado y aplicado por el espíritu de Olivares. De esta abominable conjunción resulta una hipocresía y una doble calumnia: contra la libertad de ahora y contra el autoritarismo de antaño. Sus adeptos no servirán francamente ni para estadistas ni para tiranos: se quedarán en la oscura condición de intrigantuelos de decadencia.

¿Acaso se ha hecho algún ensayo de la política contraria? ¿Puede decirse con verdad que ella haya fracasado? De ninguna manera: No hemos visto más que una monótona alternativa de promesas altisonantes y de decepciones ruidosas y aun sarcásticas. Se ha ido prolongando por mucho tiempo una vana expectativa. Cuantos de buena fe, con recta ingenuidad, con elevadas y generosas aspiraciones, creemos compatible el régimen actual con las aspiraciones regionalistas, hemos pasado y pasamos días de suprema incertidumbre. Los momentos son graves, y las soluciones no pueden venir de la timidez ni de la cicatería. En vano hemos esperado una voz que contuviera la vacilación y hablando recio, como las circunstancias imponen, se interpusiera entre los vacilantes de aquí y los sordos de allí, diciendo: «¿A dónde vais vosotros? Y vosotros, jefes y conductores, ¿qué esperáis? ¿No veis que se trata, no ya de un partido, sino de todo un pueblo? ¿Y pretendéis gobernar democráticamente cerrando el paso á las aspiraciones colectivas de todo un pueblo, declarándolas fuera de la legalidad, excluyéndolas de vuestros programas acartonados y muertos?»

Si son estrechos, anticuados, doctrinarios y sin alma, ensenchadlos para que todo eso quepa holgadamente en ellos, cuando menos como aspiración lícita; si carecen de flexibilidad para recibirlo y contentarlo, rompelos, reducidlos á polvo y á ceniza para que no quede memoria de tanta estrechez y pobreza de espíritu. Si es veraz vuestro deseo de gobernar, no por imposición de arriba abajo ni por restauración de caciquismo, sino según programas circunstanciales, agrupaciones de intereses y corrientes espontáneas de la opinión; si todo esto no es vana falacia ó señuelo de cazadores furtivos, contened la desbandada y abrid la puerta que habéis cerrado. Abridla, precisamente en nombre del orden, de la dinastía, de la paz y

de los intereses que os son más gratos y queridos. Abridla valientemente, sin temblor de pulso, sin regateos, sin anfibologías. Haced alguna vez, en la terrible opacidad del vulgarismo político de nuestros tiempos, algo que sea sonado, que signifique audacia y resolución. No es hora de acudir con tópicos y tisanas. No se apaga esa sed con cuenta-gotas de *des-centralización bien entendida*, sino con mangueras robustas y á todo chorro. Téngase una vez más la valentía de alma indispensable para ponernos á la altura de los riesgos y de los peligros.

Desde el punto de vista conservador hay algo más grave que la solidaridad catalana, y es que se la haya dejado constituir, que se la haya hecho posible y necesaria. Hay algo todavía más grave que esto último, y es la vergonzante *solidaridad monárquico-anarquista* que algunos cínicamente pregonan y azuzan. Son los mismos que creen estar asistidos por la sombra tutelar de Balmes, porque tal vez cuelgan su imagen sobre la mesa; pero el espíritu de Balmes no está allí; aquel espíritu excelso cuya política se compendia en el inmortal aforismo de «ahogar el mal en la abundancia del bien», ellos le afrentan y escarnecen, suscitando el mal contra el mal y contra el bien.

«Pueden los de ese... montón ser una base de restauración conservadora en Barcelona? Vayanse, claramente y á la luz del día, con los que tiran bombas, y de este modo sabrá todo el mundo que no merecen más que el ludibrio como políticos y el desprecio como hombres.

MIGUEL S. OLIVER.

(De *La Almudaina*, de Palma de Mallorca)

L'escola de mestres a Barcelona

Vos suposo enterats de la circular que aparegué en lo darrer nombre de *LO CAMP*, referent a l'instauració d'una escola de mestres a Barcelona.

Es verament hermos i consolador veure com surgen per tots indrets de Catalunya elements constitutius de la vida nacional en ses més grans manifestacions, en aquelles que han de conduir al més ràpid benestar, al més segur progrés de la nació. Hauréu observat que en pochs anys moltes manifestacions consemblants s'han produït, tendint totes al mateix fi: la reivindicació de nostres drets pel foment de la cultura, de la qual s'ha dit, ab frase exactíssima, que es lo baròmetre que mesdeix lo progrés dels pobles.

Sembla com que a Catalunya, després dels anys en que l'adversitat nos ha posat a prova, ha ocorregut quelcom igual a lo que succeeix a algunes individualitats aconsegues en moments determinats de sa vida, d'una enfermetat angustiosa y fatal que les posa en perill de mort; però que una vegada vensut y passat lo periode de convalescencia renaxen a vida nova, y no sols logran restablir lo seu estat anterior a la malaltia, sino que adquireixen forsa y coratge superiors als que primitivament tenian. Aixís en nostra terra, no sols estém en plena restauració de forses perdudes, sino que veym neixer una societat, no ja tan forta com l'anterior a la pèrdua de nostres drets, sino més forta encara que la que nostres antepassats havian viscut y podian haver somniat.

La funció de l'enseyansa es molt alta, la missió dels encarregats de difundirla es molt noble; però no hi cap dubte de que'l Magisteri de primeres lletres té una tradició de tristesses, d'amargures, casi podríam dir de martiris, que no pot menys que moure l'ànim de tot bon patriu en son favor.

S'ha dit moltes vegades que l'atrás y incultura dels espanyols no vé de posseir un Magisteri que en general no está á l'altura de la seva missió, y jo dich que no hi ha semblant cosa, que'ls mestres compleixen sempre com a bons, y que la causa del desnivell intelectual de Espanya s'ha de buscar en los erros polítichs y en les concupiscencias gubernamentals.

L'enseyansa oficial no pot evadir les persecucions dels cataclismes polítichs, ni les de sos genuins representants, los partits, quins se persegueixen encarnissadament o's revolcan com serpents posseïdes de luxuria, no venint a ser la política la ciencia del ben governar, sino l'art de tragar tota brotada al propi formiguer, sense respectar ni la planta més fina, ni la flor més delicada y hermosa.

Empró les formigues y les abelles respecten lo que amagatzeman pera ses lar-

ves; en tot lo món lo primcep de les especies ha cuidat sempre ab amor de sos pàrvuls.

Sols en aquesta terra mediterránea no's respecten o's miran ab mortal indiferencia ls sagrats devers del tutelatge dels ciutadans en sa menor edat, arrebatantlosi concient o inconcientment la llet de l'esperit, la mel de la vida, pera amassar ab ella'l pá impúdich de l'avaricia política de la conciencia anárquica.

Perquè es no respectar les criatures lo posar al front del professorat espanyol, al ministeri d'Instrucció, gent que may s'han preocupat de qüestions pedagògiques, gent que a lo més s'haurán distingit per sa berverrea en lo parlament, parlant de tot menys de lo que a ensenyansa fassi referencia y que si accepten lo càrrech es perquè'ls hi serveixi d'esgraó pera satisfer sos egoïsmes personals.

Y aixís hem hagut de patir constantment unas Normals deficientes a tot serho, hont les ensenyanses, salvo contadíssimes escepcions, se donan molt a la lleugera, fent la que més, que'l mestre aprengui'ls camins per quins pot satisfer la set del saber y lo que es més dolorós, subjectes moltes vegades á les passiones de partir.

Per aixó'ns plau que en mitj d'aquest caos educatiu nostres compatricis barcelonins portin a cap una empresa tan noble, tan lloable, com es la de fer una escola de mestres, però no una escola com qualsevol altre, sino una verdadera escola, hont los deixebles, en número limitat, podrán, si's senten ab vocació pera l'enseyansa, gaudir de tots los elements indispensables pera ferse bons mestres, capaces de cumplir a sa tan delicada com difícil missió, a gust y satisfacció de tots.

RICART ROURE.

Los catalans de Fransa

Los catalans de l'altra banda de les Alberes no's resignen a deixar esvaïr la personalitat, la caracterisació d'aquell tros de terra que separa políticament de Catalunya l'ignorancia y la debilitat dels negociadors del tractat dels Pirineus.

Los catalans del comtat de Rosselló y Cerdanya, avuy francesos pel tractat de 1659, may han deixat de parlar en catalá en llurs converses intimes y fa ja molt temps que s'observa un ressorgiment en lo conreu de la llengua, la literatura, l'art y l'història d'aquells comtats catalans.

Hi ha allí un estol d'entusiastes de la seva terra que s'han proposat constituir una associació que encoratgi aquestes iniciatives, y envien profusament per tot aquell país aquesta circular, que traduí'a diu:

«Societat d'estudis catalans. (Hi ha un sagell antich de Perpinyá).

(La llengua catalana, si ha de morir un dia,—no morirá sino ab mont.

Verdaguer.)

Perpiyá 20 de juny de 1906.

«Senyor:

«Tenim l'honor de fervos assaber que s'ha constituït un Comitè d'iniciativa (organizador) ab lo propòsit de fundar una societat pera la protecció y la cultura de la llengua y de l'història del Rosselló, es a dir, de tot lo que encara conserva l'esperit y la fisonomia tan característica de la nostra estimada terra.»

«Lo comitè d'iniciativa s'adresa a totes les persones que s'interessen per la llengua, per la literatura, per l'art, per l'història de les terres catalanes y'ls prega que se li ajuntin pera ajudarlos a cumplir aquest dever de pietat filial: guardar de l'oblit lo nostre passat.»

Lo Comitè d'iniciativa s'ha reunit y ha nomenat una Junta provisional composta de les persones següents:

President, M. Pere Vidal, bibliotecari de la ciutat de Perpinyá; visxpresidents, monsieurs Vergés de Ricardy, banquer, y, Joan Amade, catedràtic d'Universitat; Secretari, M. Lluís Pastre, mestre; arxiver, M. Piquiral, redactor en la Direcció de Correus; tesorera, M. Jules Delpont, del comerç. Membres del Consell d'Administració: MM. Augustí Vassal, Joseph Payret, Llorens Campanadó, Gustau Violet, Frederich Saisset, Emili Leguiel.

Les adhesions s'han de dirigir a nom del secretari, i, rue Traverse des Amandiers, Perpinyá.

POBLET

A n'en B. Amengual

Deixant de banda les construccions modernes, en malhora adherides a les anti-

gues construccions, s'entra de plé, ab la emoció de les grans solemnitats del esperit, dins lo gloriós espay del vell Poblet.—Y, ja de sopte, l'aire sublim de l'Història us envolta, ab tota sa magestat corpredora y dominant.

Vista de lluny, la massa d'edificis pareix conservarse com en lo bon temps del seu esplendor. D'aprop, té, alhora, la tristesa del temple y dels palaus abandonats. ¡Temple sense llums, finestres sense flors: visió dolorosa de perdudes magestats, epilech d'una época que s'obre ab clau d'or y acaba ab fredors de sepulcre!

Un aire d'incultura y destrucció va fiblar un dia per les immenses portalades y arribá fins al Sagrarí de l'iglesia. Profanades foren les cendres dels morts que vestiren la porpra reyal; mans plenes de calls y de cobdicia's posaren, irreverents, demunt de fronts consagrats per la Gloria; y fins lo Alt en Jaume d'Aragó sufrí, en ses despuelles, l'oprobri de l'humana brutalitat.

Avuy sou vosaltres, petites aus que feu lo niu entre les motlures dels capitells, llargandaixos que mostréu lo cap vert—com una planta inquieta—per les esclatxes de les pedres menjades per la vellura, olives que quan el dia mor voléu pasadament per baix de les voltes silencioses del temple; avuy sou vosaltres los reys y senyors d'aquets paratges solitaris. ¡Salut a tots vosaltres, fruidors exquisits d'aquesta pau augusta!

Recurrent los patis deliciosos de frescor conventual, veym les sales inacabables, les torres airossimes, los richs finestrals, los sepulcres nobiliaris y les maravelles escultòriques salvades del desastre, l'imaginació reconstitueix la vida poderosa, la forta intel·lectualitat que animava y omplia aquelles grans fabriques avuy desertes, y sent bategar, ab palpacions no esmortuides pels segles, lo cor entrenú de Catalunya.—De les pedres colrades per l'embat dels segles s'alsa una veu de coratge y valentia, mostrant, en to profètic, pel pasat, el porvenir.—Podrán haver caigut los escuts y les portes, les preciositats ornamentals y les filigranes artístiques; s'haurán esborrat pera sempre les delicadesas policromades de págines que un dia revelaren tresors de sapiencia al monjos estudiosos; lo foch pot haverse menjat retauls y pergamins que eran l'executoria de venerable noblesa històrica; però allá quedan los grans murs y los fonaments y les columnes incommovibles, triomfadors de tota adversitat, a punt sempre pera omplirse de llorers y de palmes el dia de la resurrecció y de la victoria, y allá queda, sobre tot, l'immortal esperit de la tradició catalana que refloreix eternament per demunt les decrepituds de les tardors vehines.

Quan de la terra s'alcen les ombres de la nit, dins lo silenci de corredors y claustres, sembla reviure tot lo vell món que dorm sota les lloses fredes.

Los darrers visitants sortiren ja. Les veus se són perdudes, allá baix, per l'arch del gran portal. La llum juga encara pel sostre, palidament; però abaix l'ombra tot ho domina, y demunt ella lo silenci, l'alt silenci de les quietuts sublimes, va extenent poch a poch, son mantell de pau. Primer, la pau dels morts és la que regna; després, dolsament, la vida va sorgint...

Passen blanques figures enllanguides; passen guerrers de caminar metèlich, impositant; passa, humilment, lo poble; y pas-sa'l vell Abat, digne y magestuós.—Dins lo temple les llums son enceses y les testes s'inclinen, piadosament. La plana canturia d'un salm religiós s'aixeca per demunt la multitud en un chor que té vibracions de *Te Deum* y de lamentació mortuoria: les veus que'l formen son tan prest dolces com una pregaria, com fortes y aspres, semblants a una amensassa.

Y és aquell cant—que sols poden sentir los catalans de cor—una oració per l'ànima dels morts, un himne a la futura gloria de Catalunya.

FÉLIX ESCALAS.

Poblet, Juny 1906.

Comentarios

Válgam Déu! Prou que podém dir que com menem, menos valém.

Heraldo de Tarragona n'es una demostració evident d'aquesta antiquíssima sentència; a cada cambi de direcció baixa dos o tres esgraonets en la descendent escala de les supines ignorancies.

Com se déu fregar les mans ab agradable fruició aquell senyor dels Guimets, tot murmurant: *Ja ho deya yo que otros vendrian que bueno me harían.*

Y efectivament; aixó ha succeït. Son

actual director, un dels lletrats més sabuts, ha donat fè de vida, imprimint a n'aquest *Heraldo* una empena colòssal. Ni la *Depêche* ni'l *Times* s'hi poden comparar; immensitat d'articles científichs y de actualitat s'hi llegeixen, sobre tot en les planes dels anuncis que es ahont campea un devassall de reclams unica cosa una mica aprofitable. Aixó, precisament, ha fet que no perdessin tres o quatre subscriptors que'ls queden, por haber comprat una medicina que portava y que'ls va curar una gota que sempre'ls queya nas avall.

En la secció local, un redactor s'entreté tirantnos unes quantes floretes perquè, si senyors, nos han semblat floretes; les coses s'han de pendrer segó's d'ahont venen.

Y com s'ha enfutismat perquè'ns havém atrevit ab lo seu *querido y respetable jefe*. Fins nos diu *bocina*. A fè de Déu N'hi ha per tirar lo barret al foch. La sort que'ns ho diu ab un castellá tan *castizo* que'ns deixa embabecats; naturalment, com que's tan babioteca.

Lo que'ns ha agradat més y que demostra un coneixement de llatí superabndant es alló de *tu, dixiste, magister*. Es molt ben ensopegat; ab unes quantes llatínades com aquestes y quatre coses com les que acostumes a tirar, oh! *Heraldo!*

Aniràs lluny, molt lluny y tots los teus subscriptors cabrán dintre del meu puny.

Finalment, a Barcelona hi haurá un governador d'*allural*.

Ha sigut ministre y va anar a Canarias y va tornar, lo qual que significa que la mar no li fa por; també ha sigut *villaverdistista*, o sia seguidor d'en Villaverde, que era un dels polítichs més negats que registrarà l'història contemporánea espanyola, l'home que estava empenyat en sanjar la moneda y admirat de propis y d'extranyos y fins de l'*Heraldo* d'aquesta terra, que estava ab ell tan entussiasmat, que ja estava a punt de fer una subscripció per enviar un parell d'arrobres de sosa per lo *saneamiento de la moneda*.

Ha sigut ben tonto'l govern; preocuparse tant per la qüestió del govern civil de Barcelona? Demanantne un a la Redacció de l'*Heraldo de Tarragona*, quedava l'assumpto resolt y a satisfacció de tothom; com coneixen tan a fondo la qüestió catalana, se n'han preocupat tant, que ja saben com s'arrega. Dient quatre bestieses y posantles entre parèntesis, guarnintles ab alguna llatínada d'aquestes que tothom sab... *puta*.

Lo regidor senyor Redón ha proposat que ja que s'armava gresca a Figueres a causa del regalot que'ls vol fer lo gran Moret (estás content, *Heraldo* carrincló?), podria aprofitarse l'ocasió pera demanar la neteja de Tarragona, es a dir, la traslació del presiri del Miracle.

D. Manuel El Ceremonioso, ab gran ciencia y circunspecció ha fet observar al regidor federal que *ojo, mucho ojo*, que podria portar un cataclisme a Tarragona, que a la qüenta viu del presiri.

D. Manuel creu que la proposta d'en Redón podria tal vez perjudicarnos más que favorecernos. Nosaltres de primer moment no vam entendreho. ¿Per que'ns pot perjudicar—nos preguntavem—si'l presiri és una amensassa constant pera la salut, un propulsor de l'incultura y de la criminalitat, un flagell pels nostres industrials donchs en certs rams los obliga a sostenir una competència ruinosa, y un perill per l'orde públich?

Peró ara ja ho compreném. Si demano que'ns treguin lo presiri—degué pensar D. Manuel—en Moret s'emparará. Y si en Moret s'empara'm treurá la vara... Nada, nada: no vull que'ls tarragonins sufreixin aquest perjudici. ¿Com ho farian si jo no fos alcalde?

S'ha de confessar que D. Manuel té molta... xistera.

Lo gran, extre-gran, temiblement gran Maura (estás content, *Heraldo*?) ha tingut una petita conversa ab un diputat dels seus li ha assegurat que no hi hauria eleccions per are y tant.

Quant éll ho diu prova que ho sabrá. Ho sab tot; figurevos si ho sab tot que una vegada que era president y volia fer molta cosa y no vá fer res, va tenir la barra (paraula de *Heraldo*!) de dir que un projecte (un dels pochs que's vá arribar a discutir una estoneta) seria lley dintre del *primer quinquenio de su mando*. Efectivament, una reyal puntada de peu al matorral traseró den Maura vá acabar en un moment tanta venitosa presunció y... pa-per ridicul.

NOVES

SUSCRIPCIÓ

POPULAR Y VOLUNTARIA PERA LA SENYERA DE L'«ORFEÓ TARRAGONÍ» PREMIADA EN LO CONCURS LOCAL

	Pesetas
Manel Pedrol.....	25
Un catalanista de tremp de ferro.....	25
Francesch Romeu.....	25
Joseph Gols.....	5
Bernabé Martí.....	5
March Prat.....	5
Pere III.....	2
A. Ribas Ll.....	1
Joseph Ventosa Pina.....	1
Jaume Fuster.....	2
A. F.....	1
A. E.....	1
Joseph de la Morena.....	1
F. M.....	2
Jaume Costa.....	1
Un cantayre.....	15
Isidro Pont de Vimbodí.....	5
Jordi Pedrol.....	5
Francesch Potau.....	1
Antoni Moya.....	1
Salvador Ventosa.....	3
Higini Batet.....	1
Salvador Duch.....	1
Joan Español.....	0'50
Lluís de Salvador.....	0'50
Emili Francesch.....	0'25
Joseph Merola.....	0'50
Joseph Tomás Domingo.....	0'50
Antoni Gavaldá.....	0'50
Miquel Germá.....	1
Joseph Sanguis.....	1
Salvador Moya.....	5
S. C.....	2
Vicens Brell P.....	5
Ramón Babot Vergés.....	1
Ramón Pellegri.....	0'50
Joseph Jové Contijoch.....	0'50
Joseph Pardiniás.....	0'25
Joan Fortuny.....	0'50
Del nyigo nyigo.....	5
Agustí Lliteras.....	1
Joan Punsoda.....	1
Joseph M. Font.....	2
Pere Bofill de Barcelona.....	5
Francesch J. Brell M.....	0'50
Joseph Vidal.....	1

Noys orfeonistes

Joseph M. Forcadell.....	0'50
Tomás Rovira.....	0'50
Albert Manuel.....	0'50
Paciá Manuel.....	0'50
Martí Recasens.....	2
Joan Mestres.....	0'50
Joan Vallvé Vives.....	0'50
Plació Vallvé Vives.....	0'50
Salvador Pamies.....	0'50
Joan Serra.....	0'50
Francesch Garreta.....	0'50
Ramón Francesch.....	0'25
Joseph Porqueras.....	0'50
Joan Gols.....	0'50
Joseph Barbens.....	0'50
Jaume Rosselló.....	0'50
Victor Rosselló.....	0'50
Jaume Pamies.....	1
Joaquim Masip.....	0'50
Joan Prats.....	1'50
Antoni Costa.....	0'25
Anselm Costa.....	0'50
M. Garcia.....	1
Ramón Nadal.....	0'50
Joseph Gené.....	0'50
Mateu Rius.....	0'50
Joseph Tomás.....	0'50
Joseph Martí.....	0'25
Joseph Poy.....	0'25
Joseph Vidal Fontanals.....	1
Francesch Vidal Fontanals.....	1

Total..... 176'50

la no sabem en quin tò cantar, a no ser que fessim servir lo tò de... l'Heraldo. Perquè, verament, és insuportable lo que passa ab l'aigua; cada moment reventan canyerries y les cases se troven sense aigua, precisament en les èpoques que convé més. Quan, d'una vegada, se farà un projecte de total renovació de canonades a que'ls tarragonins hi tenim dret? Varem donar lo plom que teníam enterrat a cambi d'un servey que l'Ajuntament no compleix y això no's deu permètrer. Si la centèsima part de l'activitat que han demostrat l'alcalde, arquitecte y comissions en l'assumpte dels dauets, escatimant l'aigua, quant aquesta té a bé compartir per les cases, l'haguessin emplatat ab l'arreglo de les canonades, tindriem, de temps, la qüestió resolta.

Les obres de l'Ateneu de Tarragona, han entrat en període d'activitat febrosa. Tandés de paletes treballan arreu; fusters y lampistes construeixen aparells mixtes que hermesosserán la sala d'espectacles. Dintre pochés días se montarà la bastida pera colocar un gran floró al centre, destinat a la ventilació del teatre. Aviat quedarà substituïts los llochs escusats per watterclosets etz. etz. L'escala d'ingrés a l'Ateneu també's va a construir y'ls socis mestrestant deurán utilisar l'escala del darrera del café per pugar a l'Ateneu.

Les revetilles de Sant Joan y Sant Pere trascorregueren en nostre ciutat ab l'animació y alegría d'aytals nits que's sabut que'l poble catalá estima y festeja seguint l'antiga tradició, ab molt de carinyo. Enguany, les fogueres foren de ben segur mes nombroses que'ls altres anys, especialment la de Sant Joan, y en los turons mes elevats, ahont los amichs de nostres idees solemnizaren la bella pensada dels nostres companys de Capellades, de salutar la Solidaritat de tots los catalans ab immenses y gegantes fogueres que s'obiraren d'una comarca a l'altra, l'esclat patriòtich fou esplendorós.

Després de brillantíssims exámens ha obtingut lo títol de mestre elemental, nostre bon amich, l'estudiós jove En Joseph Vidal, vissecretari de l'Orfeó tarragoní, per quin goijós motiu li fem avinenta nostre mes coral felicitació.

En la vinenta setmana comensarem a publicar per separat la llista de les senyores y senyoretas donantes a la suscripció de la Senyera pera l'Orfeó tarragoní en quina s'hi veurán los noms de les més conegudes y distingides families de la bona societat tarragonina.

Ja tornan a parlar los diaris de la vinguada de 25 o 40 automòvils a Tarragona pera'l vinent diumenje día 7. Quan siguin aquí ja'ls contarem y sino, no tindrem més remey que parodiand al Victor dels Bohemios dir: Senyor dallonses ¡y van dós!

Hem passat les nits dels fochs y dels cohets, més com cada any los xicots están empenyats en fer no la vuytada sino la quarentena al menys, cada vespre comensa l'espatech de trons y piules, voladors y borratxos que fan donar sustos bastant sèrios als viandants.

Y per si no fossin prou los sustos, l'altre día, al carrer de l'Unió van tirar a la cara d'una senyora un cohet encès que va ser miracle que no li cremés l'ull.

Convé donchs per part dels obligats en fer respectar l'orde que cuidin de fer sapiguer a n'aquests belicosos noys que ja ha passat Sant Joan y Sant Pere y que tirar cohets a les persones no es cosa de idem.

Lo passat divendres tinguerem la satisfeció d'estrenyer la mà al sabi Dr. Adolf Fáh, director de la biblioteca de Saint Gall (Suissa). Aquest respectable senyor ha visitat la nostra estimada Tarraco per recullir coneixements sobre l'istoria dels nostres monuments a fi efecte de poguer donar a llum pels volts de Nadal a una serie d'estudis sobre art catalá, es a dir, sobre les belleses que tanca, no solament la nostra ciutat, sino també tot Catalunya.

Tinguerem ocasió de veurer im,resa una reproducció dels notables tapissos de nostra Catedral y demés monuments arqueològichs de la provincia, que es una maravella com a gust artístich, y que són part de l'obra que está preparant per la publicació l'esmentat senyor.

Al saludar al sabi arqueòlech per sa tasca patriòtica, saludem a l'home de ciencia que ab són talent honra en gran manera a nostra aimada Catalunya.

Un nou setmanari catalanista de Barcelona ha aparegut. Porta per títol L'Herèu, un més que vé aumentar la xifra cèlebre dels quatre locos. Benvingut sia.

Lo dimecres d'aquesta setmana tingué lloch la sessió d'obertura del Primer Congrés d'Higiene de Catalunya en l'històrich saló de Sant Jordi de la Diputació provincial de Barcelona.

L'ampla sala estava hermosament guardada ab gallarets, senyeras, plantes tropicals y banderes catalanes lluint en lo tester lo groch penó de l'Academia d'Higiene de Catalunya.

Lo Congrés vá prosseguint les seves tasques ab força aprofitament y éxit pera'l sanejament de nostre terror sobres quint

important assumpte van disertant nostres mes eminents científichs.

Hauriem vist ab força goig que'l nostre Ajuntament s'hagués adherit pera fer unanimitat a la protesta que sent avuy Figueres y tot l'ampordá y després Catalunya en plé en contra del terrible y denigrant propòsit d'en Moret de portar al castell de Figueras los presidis de Ceuta.

No ho ha fet aixis y de debó ho sentim, mes ja que no ells, consti solemnement que'ls tarragonins tots, encare que no en corporació oficial en protestan energicament com protestan del presiri que aquí tenim malgrat los escrupuls, ben infundats per cert, de l'alcalde de R. O.

En l'Assamblea general celebrada pel Centre Industrial d'aquesta ciutat lo darrer dimars, tenim en compte que l'«Ateneu de Tarragona», segons los seus Estatuts, ha d'utilisar com a medi per assolir son objecte, lo foment d'associacions que, dins de l'Ateneu però ab independència del mateix, se dirigeixin a la realisació d'un fi científich, econòmic, artístich o benèfich, s'acordá per unanimitat traslladar lo local de l'esmentat Centre al que avuy ocupa l'Ateneu y aconsellar als socis de la primera entitat que ingressin en les llistes de la segona.

D'aquesta manera'l Centre Industrial tot conservant la seva personalitat podrà extendre la seva acció gaudint de majors comoditats y ventatges.

Sembla que'l Concèll Directiu de l'Ateneu encarregará al Centre Industrial la formació de la Secció d'Agricultura y Industria, una de les cinch que han de constituir l'Ateneu.

Ab motiu de la calor que fá, los establiments de banys están ja apunt d'obrirse y la Rambla de San Joan se veu ja las nits de festa plens a vessá de nenas ben xamoses y de mamás que, tot passejant, van fent uns ulls com unes bassetjas. Mantecados, orchates y gaseoses estan de servey actiu y compleixen com a bons refrescant apèit y a grans tot fent la delicia dels cafeters que's van forrant les butxaques massa buides.

A passejar, donchs, a beurer y a suar, feyna profitosa, perquè aixis van sortint los mals humors.

Sembla que les festes de Santa Tecla sortiran un bon xich aigualides.

Si no hi ha primera pedra no hi haurán festes—diuen uns.

Si hi volen primera pedra fóra festes—respón l'altre.

Lo de la primera pedra a la cuenta es cosa de la plassa del Progrès. Naturalment que això no deu ser més que xerrameca volandera perquè no sabem que pot

tenir que veurer una cosa ab l'altra, però qui sab, mare de Deu, tot es possible quan lo qui mana s'enfada.

Los qui pagarán los plats trencats serán los pobres gegants que's quedarán sense vestits y això que, segons tenim entès lo pintor Alarma los ha insinistrat uns figurins que fan goig de veritat. Ho sentiriam.

Convalecencias.—Ovi Lecitina Gíol

A Barcelona tindrán un governador que ha sigut ministre.

Malament, si'l grau va pujant d'aquesta manera, los pretendents a la má de doña Leonor ho tindrán fosch.

En lloch de posar empenyos per ser governador, haurán de posarne per ser ministre.

—Neurasténies.—Neurostodogeno Sugrañes.

COSTUMS TARRAGONINSE

Darrereras obras de

D. FERRAN DE QUEROL Y DE BOFARULL

HERÈU Y CABALÉ..... Preu: 2 ptas.

MONTSERAT..... » 3 »

Se venen en l'estampa d'en Francesch Sugrañes.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo día 5 de juliol lo vapor Cabo Creux, son capitá D. Ricart Redondo, admetent càrrega y passatgers pera'ls ciutats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

VINS, OLIS, VINAGRES

(Cullita particular de Casa Batlle)

Despatx: Caballers, 6, baixos.

Venda a la menuda
Servey a domicili

Joan J. Domènech Solé

PROCURADOR

SUCCESSOR DE D. VICENS MATEU

Agent del Banc Hipotecari d'Espanya

RAMBLA DE CASTELAR, 26, 2.º

EMULSIÓN NADAL ÚNICA con 80 por 100.

hipofosfatos, glicerina. La mejor. Reconstituyente, tónico-nutritivo. Niños, viejos, consunción, convalecencias, embarazo, lactancia; tos, tisis, escrofulas, linfatismo, raquitismo, anemia, diabetes, gota, dolores, nervios. Análisis Dres. Bonet y Codina, aprobación Colegios Médicos y Farmacéuticos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

JARABE HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina. Tónico, reconstituyente,

estimulante. Hipofosfitos de cal, estronina, hierro, manganoso, quinina, sosa, cussina, tónico amargo y neurostina (rófforo orgánico). Anemia cerebral, enfermedades medulares; acelera digestión, detiene caducidad orgánica. Cumple indicaciones hipofosfitos. Preparación esmerada, productos escogidos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

CENTRE DE SUSCRIPCIONS

SADURNI GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 39, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existència a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totes las obras de Literatura, Ciencia y Arts de las principals casas editorials d'Espanya, ja sia per quaderns setmanals o a plassos mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LA

Biblioteca popular de L'Avenç y a la Ilustració Catalana y a tota classe de Ilustracions, Periòdichs y Revistas francesas, inglesas y alemanas.

PASTILLES SERRA

Y totes les enfermetats de l'aparell respiratori perque modifiquen les mucoses, faciliten l'expectoració y treuen en un dia l'opressió del pit y la fàdia. Poden pendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

A DOS RALS CAIXA

Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona. — Teléfon 48

NEURASTENIES

clorosis,

debilitat general,

anemia

se curen radicalment ab l'us del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTES LES FARMACIES

Llevat de CERVESA

ESBERT

Es lo mellor pera curar radicalment tota classe de erupcions de la PELL, florncos, supuracions, dermatòssis, antrax, vesipès, etc.

DE VENDA

en totes les bones farmacies.

Depòsit general:

Farmacia ESBERT

Unió, 22

TARRAGONA

PILDORAS VERDAS

ESBERT

Es la mellor preparació pera combatre la

pobresa de sanch,

retrassos de la

menstruació,

anemia, etc.

Farmacia.—Unió, 22

TARRAGONA

Sastreria y Camiseria d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pessas pera senyors eclesiàstichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.
Vi d'ostrès del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.
Sucre vermifruich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.
Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.
Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.
Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.
Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

son las mellors pera curar la TOS

Y totes les enfermetats de l'aparell respiratori perque modifiquen les mucoses, faciliten l'expectoració y treuen en un dia l'opressió del pit y la fàdia. Poden pendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab-pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrien fer melló, apropòsit per regalos, causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totes menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan-bones condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries DE FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries. Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurn Ginesta.

Preus de suscripció
Tarragona, trimestre. 1'50 pta.
Fora..... 1'50 »
Extranjer..... 2'0 »
Número d'avuy..... 15 »

De venda en lo local de l'Associació Catalanista, carrer de Méndez Núñez, 6, y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduïts

TUPINAMBA EXQUISITS XAROLATES
de la casa **TUPINAMBA**

POSTADERO DE CAFE
LO AROMA CONCENTRADO con Real Privilegio.
Totes les cafes en can caixa reben los honores a los exportadors

SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREUS

Unica Representant a Tarragona y sa Comarca

En Joan Roset Sabaté. — Pastiseipia
Carrer de l'Unió, núm. 19.—Tarragona

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 17 de Juny sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII
directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.
Lo dia 26 de Juny sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MONTSEERAT
directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distintos punts dels Estats Units; litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juny sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MANUEL CALVO
directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admittent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge p ra Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 23 de Juny sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ISLA DE PANAY
directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

CATALUÑA
directament pera Santa Cruz de Tenerife, Mo. tevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVARDE
directament pera Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empender lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Juny sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO
pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagan y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: diluns, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admittent càrrega en las condicions més favorables y passatges, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com la acreditar en son dilatat servey. Rebaixos a familias. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixos pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per lines regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los dèbits d'exportació.—La Companyia fa rebaixos de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R.O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entretinguts y de la colocació dels articles, qual venda, com desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigir-se a son agent

D. EMILI BORBÁS

AYGUA NAF SERRA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botelles de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engros importants descomptes. Farmacia y laboratoris de A. Serra.—Rius a la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demana AYGUA NAF SERRA